

TURYSTYKA W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM W 2012 R.

Lubuskie jest jednym z województw o najniższym zanieczyszczeniu środowiska. Blisko połowę obszaru województwa zajmują tereny leśne. Korzystne warunki naturalne i środowiskowe, bogactwo obszarów leśnych, dają szerokie możliwości tworzenia ofert dla wyselekcjonowanych grup odbiorców - miłośników przyrody, entuzjastów aktywnej, a jednocześnie ekologicznej rekreacji, młodzieży szkolnej, a także osób poszukujących odpoczynku w warunkach naturalnych i sprzyjają rozwojowi coraz popularniejszych indywidualnych i grupowych form turystyki, tj. turystyki:

- ✦ poznawczej: turystyka przyrodnicza, birdwatching (obserwowanie ptaków w ich naturalnych siedliskach), turystyka krajoznawcza, kulturowa, sentymentalna, kulinarna (np. enoturystyka gdzie przedmiotem zainteresowania jest wino), ekoturystyka,
- ✦ wypoczynkowej: agroturystyka,
- ✦ kwalifikowanej: turystyka piesza, survival, turystyka rowerowa, jeździecka, żeglarska, nurkowa, kajakowa,
- ✦ zdrowotnej: turystyka spa i wellness,
- ✦ biznesowej: podróże służbowe, turystyka targowa, turystyka kongresowa,
- ✦ religijnej: pielgrzymki.

Na terenie województwa znajdują się: 2 parki narodowe (Ujście Warty i Drawieński), 8 parków krajobrazowych (Łagowsko-Suleciński, Pszczewski, Barlinecko-Gorzowski, Gryżyński, Przemęcki, Ujście Warty, Krześciński, Łuk Mużakowa – w 2004 r. uznany za pomnik historii i wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO) i 64 rezerваты przyrody. Atrakcją Ziemi Lubuskiej są także jeziora. To wokół nich skupia się ruch turystyczny. Naturalnym bogactwem są też rozległe skupiska leśne, a wśród nich puszcza Notecka, Gorzowska, Drawska, Lubuska oraz Bory Zielonogórskie i Dolnośląskie. Przyrodniczą wizytówką i atrakcją województwa jest obfitość unikatowej ornitofauny. Podstawową funkcją Parku Narodowego „Ujście Warty” jest ochrona ptaków oraz miejsc, w których żyją. Specyficzne warunki hydrologiczne oraz gospodarka człowieka w dolinie Warty i jej ujściowym odcinku, wpłynęły na powstanie siedlisk wodno-błotnych, w których występują charakterystyczne gatunki ptaków lęgowych, wędrownych, zimujących czy zalatujących wyjątkowo, przyciągające grupy miłośników i obserwatorów ptactwa oraz turystów (także zagranicznych).

Na uwagę, zarówno pod względem ochrony przyrody jak i będąc interesującym turystycznie obiektem militarnym, zasługuje Międzyrzecki Rejon Umocniony. MRU jest jednym z największych w Europie legowisk nietoperzy odwiedzanych przez licznych przyrodników i pasjonatów nietoperzy

z Polski i Europy. W celu ochrony tego stanowiska występowania nietoperzy w środkowej części MRU powstał rezerwat przyrody „Nietoperek”. Rezerwat obejmuje fragment pozostałości podziemnych fortyfikacji byłego Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego w skład, których wchodzi labirynt podziemnych korytarzy o żelbetonowej konstrukcji, znajdujący się na głębokości 35-50 m pod powierzchnią ziemi. Osią labiryntu jest korytarz główny, od którego odchodzą w licznych kierunkach korytarze boczne. W ścianach korytarzy znajdują się liczne zagłębienia, nisze i wnęki wykorzystywane przez nietoperze na kryjówki. W okresie późno-jesiennym i zimowym odnotowuje się ponad 30 tys. osobników należących do 12 gatunków tych ssaków, m.in. nocek duży, nocek Bechsteina, nocek Natterera, nocek łydkowłosy, nocek rudy, mroczek późny, karlik maleńki, mopek.

ŹRÓDŁA I ZAKRES DANYCH

Źródłem danych o stanie i wykorzystaniu turystycznych obiektów noclegowych w Polsce jest stałe badanie statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego realizowanego zgodnie ze specjalizacją przez Urząd Statystyczny w Rzeszowie. Informacje pozyskiwane są za pośrednictwem sprawozdań o wykorzystaniu obiektu noclegowego turystyki KT-1 w poszczególnych miesiącach. Sprawozdanie KT-1 sporządzane jest przez podmioty posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych.

Konieczność podjęcia działań dostosowujących badanie do nowego prawodawstwa unijnego – Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki i uchylające Dyrektywę Rady 95/57/WE – skutkowało rozszerzeniem zakresu podmiotowego badania bazy noclegowej. W 2010 r. po raz pierwszy sprawozdawczością miesięczną na formularzu KT-1 objęto obiekty indywidualnego zakwaterowania posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych oraz przeprowadzono pilotażowe, roczne badanie reprezentacyjne pokoi gościnnych/kwater prywatnych i kwater agroturystycznych – posiadających mniej niż 10 miejsc noclegowych (ankieta KT-2).

Począwszy od 2012 r. zmianie uległ zakres prezentowanych danych, poprzez włączenie informacji na temat pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. Dane za 2011 r. zostały skorygowane w stosunku do wcześniej opublikowanych.

OBJAŚNIENIA PODSTAWOWYCH POJĘĆ

Turysta to osoba podróżująca do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem, na czas nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, jeżeli podstawowym celem podróży nie jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej ze środków pochodzących z odwiedzanego miejsca oraz korzystająca z turystycznych miejsc noclegowych w odwiedzanym miejscu przynajmniej przez jedną noc.

Turystyczne obiekty noclegowe definiowane są jako obiekty, które oferują podróżnym nocleg w pokojach lub innych pomieszczeniach, przy czym liczba oferowanych miejsc musi być większa niż pewne określone minimum, wynikające z potrzeb pojedynczej rodziny.

Do **obiektów hotelowych** zaliczono: hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe, do których zalicza się obiekty spełniające zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, którym nie została nadana kategoria a także domy gościnne, zajazdy, wille, zamki oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie np. codzienne sprzątanie, ścielenie łóżek.

Do **pozostałych turystycznych obiektów noclegowych** zaliczono: domy wycieczkowe, schroniska, schroniska młodzieżowe, szkolne schroniska młodzieżowe, ośrodki wczasowe, ośrodki kolonijne, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe, domy pracy twórczej, zespoły domków turystycznych, kempingi, pola biwakowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe, pokoje gościnne/kwatery prywatne, kwatery agroturystyczne, pozostałe niesklasyfikowane obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. internaty, domy studenckie hotele robotnicze itp.), a od 2009 r. zaliczane są tutaj ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach noclegowych obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie danego obiektu, bez względu na właściciela i dostępność (ogólnodostępne, tylko dla gości). Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie itp.; do punktów gastronomicznych - także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, itp.

W badaniu **bazy noclegowej** turystyki zastosowano następujące rozwiązania:

- ⌘ dane dotyczące obiektów i miejsc noclegowych obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 VII oraz obiekty nieczynne w tym dniu, ale czynne w innych dniach badanego miesiąca; przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc,
- ⌘ przez obiekt czynny rozumie się obiekt, którego co najmniej część była dostępna dla turystów (niezależnie od tego, czy był on faktycznie wykorzystywany) w badanym okresie,

- ⌘ stopień wykorzystania obiektu - wyrażony w procentach - wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych - z porównania faktycznie wynajętych pokoi do nominalnej liczby pokoi (suma pokoi przygotowanych w każdym dniu działalności obiektu),
- ⌘ osoby korzystające, to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt w obiekcie w danym miesiącu (tj. zostały zameldowane); oznacza to, że osoby przebywające na przełomie dwóch miesięcy w opracowaniach ujmowane są tylko raz, czyli będą wykazywane tylko w jednym miesiącu (tj. w chwili zameldowania),
- ⌘ udzielone noclegi to iloczyn liczby osób korzystających i ilości dni (nocy) ich pobytu,
- ⌘ wynajęte pokoje w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych stanowią sumę pokoi wynajętych w każdym dniu działalności obiektu, bez względu na liczbę osób nocujących w tych pokojach.

Do obliczenia wskaźników charakteryzujących intensywność ruchu turystycznego wykorzystano faktyczną liczbę ludności według stanu w dniu 30 czerwca 2012 r. oraz informację o powierzchni województwa i powiatów według stanu w dniu 31 grudnia 2012 r.

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

W 2012 r., w relacji do roku poprzedniego, w turystycznych obiektach noclegowych odnotowano (przy wzroście liczby obiektów) spadek liczby turystów krajowych i wzrost liczby turystów zagranicznych. Wystąpił spadek liczby udzielonych noclegów, przy czym gościom zagranicznym udzielono więcej noclegów niż w poprzednim roku, a turystom krajowym – mniej. Spadła również liczba wynajętych pokoi ogółem, przy wzroście liczby pokoi wynajętych turystom zagranicznym. Ubyło miejsc noclegowych w obiektach hotelowych, natomiast liczba miejsc w pozostałych obiektach wzrosła. Nastąpił spadek stopnia wykorzystania miejsc noclegowych i stopnia wykorzystania pokoi.

TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE I ICH WYKORZYSTANIE

Baza turystycznych obiektów noclegowych

Na tle kraju potencjał bazy noclegowej województwa lubuskiego wypada umiarkowanie dobrze. Przy populacji regionu stanowiącej ok. 2,7% mieszkańców kraju, województwo w 2012 r. dysponowało 20,5 tys. miejsc noclegowych, co stanowiło 3,0% udział w ogólnej liczbie miejsc noclegowych w Polsce (3,2% udział mierzony liczbą obiektów noclegowych).

Średnio na 100 km² powierzchni województwa lubuskiego przypadają 2 turystyczne obiekty noclegowe (w kraju - 3). Na 1000 Lubuszan przypadają przeciętnie 20 miejsc noclegowych (w Polsce 18).

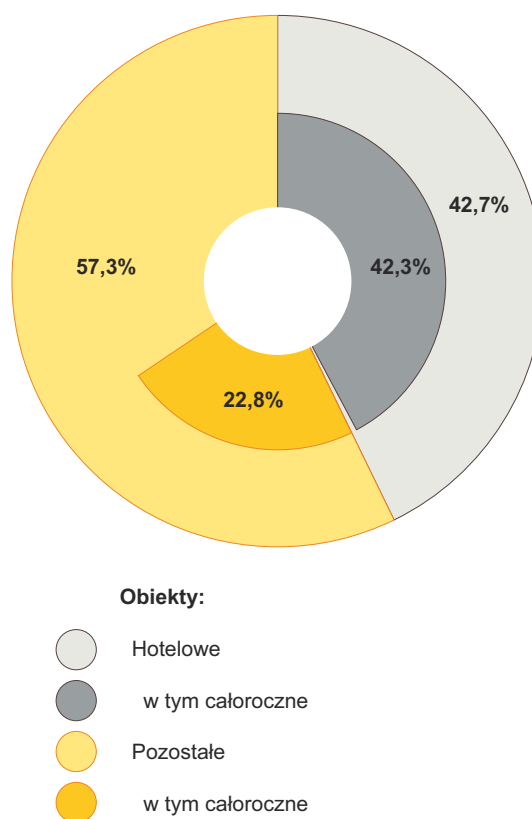
W końcu lipca 2012 r. w województwie lubuskim funkcjonowało 307 turystycznych obiektów noclegowych. Miejsca całoroczne oferowało 200 spośród nich. Na przyjęcie gości przygotowano 3793 pokoi w obiektach hotelowych, z których 94,8% wyposażonych było we własną łazienkę i WC.

Baza noclegowa turystyki obejmowała 131 obiektów hotelowych oraz 176 pozostałych obiektów. Najliczniejszą grupę wśród obiektów hotelowych, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły hotele – 66 obiektów. Następną grupą, pod względem liczebności (44 obiekty), były inne obiekty hotelowe (hotele, motele, pensjonaty, którym nie została nadana żadna kategoria, a także domy gościnne, zajazdy, wille i zamki świadczące usługi hotelowe np. codzienne sprzątnięcie, ścielenie łóżek). Wśród pozostałych obiektów najliczniej reprezentowane były ośrodki wczasowe, ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe i kwatery agroturystyczne, których było odpowiednio 34, 26 i 22.

W relacji do stanu z lipca 2011 r. liczba turystycznych obiektów noclegowych zwiększyła się o 1 tj. o 0,3%. Spośród obiektów hotelowych ubywało 7 innych obiektów hotelowych oraz 1 motel

i 1 pensjonat, natomiast przybył 1 hotel. W grupie pozostałe obiekty, o 8 zwiększyła się liczba kwatery agroturystycznych, przybyło: po 3 ośrodki wczasowe i pola biwakowe i 1 kemping, ubywało: po jednym schronisku młodzieżowym, ośrodku kolonijnym, ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym, obiekcie w grupie pokoi gościnnych/kwaterno-turystycznych oraz 2 pozostałe obiekty noclegowe. Liczba innych obiektów utrzymała się na poziomie z 2011 r.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzaju w 2012 r.

TURYSTYCZNE OBIEKTY NOCLEGOWE

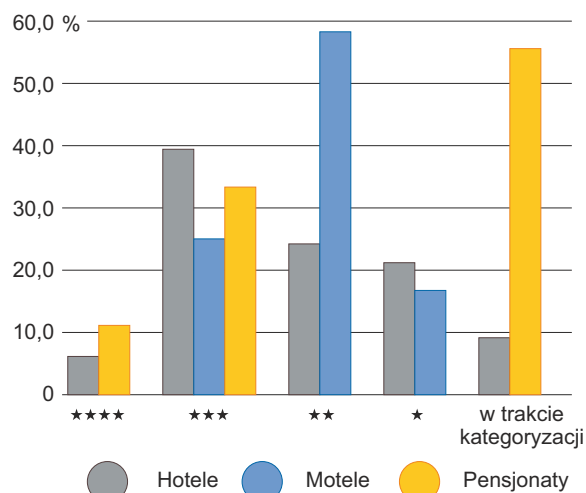
Stan w dniu 31 VII

	Obiekty			Miejsca noclegowe			Liczba miejsc noclegowych na 1 obiekt		
	2011	2012	2011=100	2011	2012	2011=100	2011	2012	2011=100
OGÓŁEM	306	307	100,3	19364	20505	105,9	63	67	105,5
w tym całoroczne	211	200	94,8	11308	10837	95,8	54	54	101,1
Obiekty hotelowe	139	131	94,2	7531	7421	98,5	54	57	104,6
Hotele	65	66	101,5	4605	4695	102,0	71	71	100,4
Motele	13	12	92,3	543	521	95,9	42	43	103,9
Pensjonaty	10	9	90,0	494	464	93,9	49	52	104,4
Inne obiekty hotelowe	51	44	86,3	1889	1741	92,2	37	40	106,8
Pozostałe obiekty	167	176	105,4	11833	13084	110,6	71	74	104,9
Schroniska	1	1	100,0	25	25	100,0	25	25	100,0
Schroniska młodzieżowe	3	2	66,7	166	80	48,2	55	40	72,3
Szkolne schroniska młodzieżowe	10	10	100,0	462	452	97,8	46	45	97,8
Ośrodki wczasowe	31	34	109,7	3296	3724	113,0	106	110	103,0
Ośrodki kolonijne	5	4	80,0	768	588	76,6	154	147	95,7
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	27	26	96,3	2595	2668	102,8	96	103	106,8
Zespoły domków turystycznych	21	21	100,0	1233	1252	101,5	59	60	101,5
Kempingi	2	3	150,0	157	406	258,6	79	135	172,4
Pola biwakowe	15	18	120,0	1269	1872	147,5	85	104	122,9
Pokoje gościnne/kwatera prywatne	12	11	91,7	172	252	146,5	14	23	159,8
Kwatera agroturystyczne	14	22	157,1	248	392	158,1	18	18	100,6
Pozostałe obiekty noclegowe	26	24	92,3	1442	1373	95,2	55	57	103,1

Według stanu w dniu 31 lipca 2012 r. w turystycznych obiektach noclegowych na podróży czekało 20505 miejsc noclegowych. Miejsca noclegowe dostępne dla turystów przez cały rok stanowiły 52,9% ogólnej liczby miejsc. W porównaniu z 2011 r. udział miejsc całorocznych w ogólnej liczbie miejsc noclegowych obniżył się o 3,8 p. proc. Jeden obiekt turystyczny oferował przeciętnie 67 miejsc noclegowych (63 w 2011 r.). Najwięcej (4695) miejsc noclegowych posiadały hotele (wzrost o 2,0%). Poza hotelami liczba miejsc noclegowych wzrosła w kempingach – o 158,6%, kwaterach agroturystycznych – o 58,1%, polach biwakowych – o 47,5%, pokojach gościnnych/kwaterach prywatnych – o 46,5%, ośrodkach wczasowych – o 13,0%, ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych – o 2,8%, zespołach domków turystycznych – o 1,5%. Skutkowało to wzrostem liczby miejsc noclegowych w województwie o 5,9%. W pozostałych rodzajach obiektów noclegowych obserwowano spadek liczby miejsc noclegowych, najgłębszy wystąpił w schroniskach młodzieżowych o 51,8%, ośrodkach kolonijnych o 23,4%, a w najmniejszym stopniu obniżeniu uległa liczba miejsc noclegowych w szkolnych schroniskach młodzieżowych – o 2,2%.

W porównaniu ze stanem sprzed roku liczba hoteli skategoryzowanych pod względem standardu usług, lokalizacji czy wyposażenia uległa niewielkim zmianom. W województwie działają 4 hotele 4-gwiazdkowe, 26 hoteli 3-gwiazdkowych, 16 hoteli 2-gwiazdkowych i 14 hoteli oznaczonych jedną gwiazdką. Pozostałe hotele są w trakcie kategoryzacji.

Struktura obiektów hotelowych według kategorii w 2012 r.
Stan w dniu 31 VII

PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W WYBRANYCH TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH NOCLEGOWYCH W 2012 R.

Stan w dniu 31 VII

	Restauracje	Bary (w tym kawiarnie)	Stołówki	Punkty gastronomiczne
	na 10 obiektów			
OGÓŁEM	3,5	2,5	1,9	0,7
Obiekty hotelowe	7,0	3,6	0,9	0,6
Hotele	8,3	3,8	1,1	0,5
Motele	9,2	3,3	-	-
Pensjonaty	6,7	4,4	-	-
Inne obiekty hotelowe	4,5	3,2	1,1	1,1
Pozostałe obiekty	0,9	1,7	2,6	0,8
w tym:				
ośrodki wczasowe	2,1	3,8	2,9	1,8
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	2,7	2,7	5,4	0,4
zespoły domków turystycznych	-	2,4	1,9	0,5

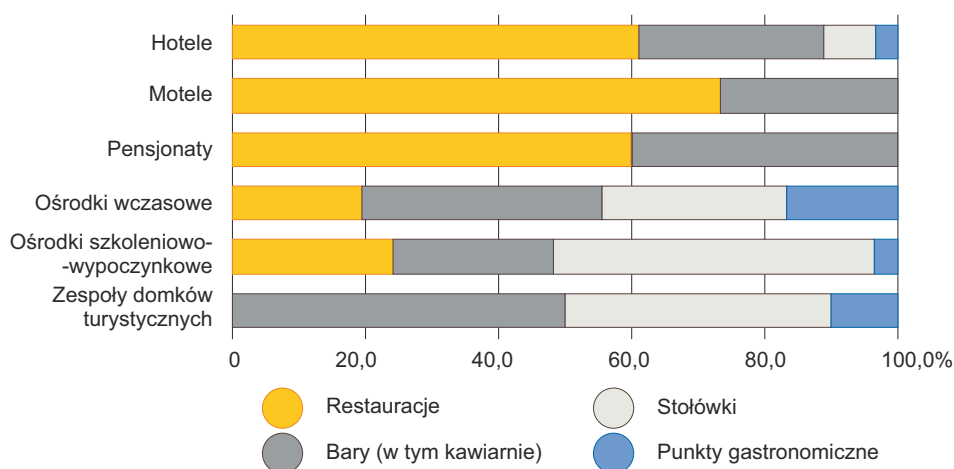
Średnia liczba pokoi w hotelach województwa lubuskiego ogółem wyniosła podobnie jak w 2011 r. 38 (37 w 2010 r.). Spośród wszystkich pokoi hotelowych 96,0% wyposażonych było we własną łazienkę i WC. Przeciętny motel liczył 22 pokoje, a pensjonat – 23. We własną łazienkę i WC wyposażonych było 98,5% pokoi w motelach i 96,2% pokoi w pensjonatach (w końcu lipca 2011 r. odpowiednio: 100,0% i 93,5%).

Na atrakcyjność obiektów noclegowych duży wpływ ma zaplecze gastronomiczne. W końcu lipca 2012 r. w turystycznych obiektach nocle-

gowych funkcjonowały 264 placówki gastronomiczne, tj. o 5 więcej niż w analogicznym okresie 2011 r. Zdecydowanie przeważały restauracje (40,9%) oraz bary i kawiarnie (29,2%), w które najliczniej wyposażone były hotele (odpowiednio: 55 i 25) oraz inne obiekty hotelowe (odpowiednio: 20 i 14). Stołówki dominowały w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (14) i ośrodkach wczasowych (10), gdzie również najwięcej było punktów gastronomicznych (6).

Struktura placówek gastronomicznych w wybranych obiektach noclegowych w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

W 2012 r. w turystycznych obiektach noclegowych zatrzymało się 645,6 tys. turystów (o 4,6% mniej niż przed rokiem), którym udzielono 1310,4 tys. noclegów (spadek w skali roku o 3,6%). Wśród ogółu korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych 72,1% (465,7 tys.) stanowili turyści krajowi, a 27,9% (179,9 tys.) – turyści zagraniczni.

Podobnie jak w latach poprzednich najczęściej turystów (56,2% ogółu korzystających z oferty turystycznych obiektów noclegowych) zatrzymało się w hotelach, gdzie udzielono im 537,4 tys. noclegów. Zdecydowanie mniejsza, lecz równie znacząca była liczba nocujących w innych obiektach hotelowych (zajazdy, wille, zamki) – 9,7% ogółu korzystających, w ośrodkach wczasowych (7,8% ogółu), motelach (7,2%) oraz

ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych (6,5%). Liczba osób, które skorzystały z noclegów wzrosła w 7 rodzajach obiektów. Największy wzrost miał miejsce w kempingach (o 163,7%) i na polach biwakowych (o 117,6%). Ponadto więcej turystów skorzystało z noclegów w kwaterach agroturystycznych, ośrodkach kolonijnych i wczasowych (odpowiednio o 30,9%, 14,2% i 12,0%), przy jednoczesnym spadku liczby korzystających z pokoi gościnnych/kwater prywatnych i miejsc w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych odpowiednio o 11,3% i 4,8%. Spadek liczby turystów korzystających z miejsc noclegowych wystąpił także w obiektach hotelowych (o 7,0%), gdzie na przestrzeni lat 2010–2011 występował wzrost.

Największy – 60% spadek liczby turystów korzystających z noclegów odnotowały schroniska.

WYKORZYSTANIE TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH

	Korzystający			Udzielone noclegi		
	2011	2012	2011=100	2011	2012	2011=100
OGÓLEM	676799	645597	95,4	1358750	1310365	96,4
w tym całoroczne	622409	577542	92,8	1102496	1013993	92,0
Obiekty hotelowe	527759	490871	93,0	785159	730217	93,0
Hotele	368381	362664	98,4	540729	537356	99,4
Motele	48439	46792	96,6	57070	52481	92,0
Pensjonaty	17185	18633	108,4	32490	36173	111,3
Inne obiekty hotelowe	93754	62782	67,0	154870	104207	67,3
Pozostałe obiekty	149040	154726	103,8	573591	580148	101,1
Schroniska	60	24	40,0	111	24	21,6
Schroniska młodzieżowe	2009	364	18,1	4196	1968	46,9
Szkolne schroniska młodzieżowe	6819	5704	83,6	21844	27229	124,7
Ośrodki wczasowe	44736	50095	112,0	178697	190010	106,3
Ośrodki kolonijne	2345	2679	114,2	20825	25009	120,1
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	44198	42088	95,2	179228	161490	90,1
Zespoły domków turystycznych	13216	13726	103,9	57480	46618	81,1
Kempingi	1062	2801	263,7	9482	14915	157,3
Pola biwakowe	3620	7877	217,6	10306	21879	212,3
Pokoje gościnne/kwarty prywatne	3143	2789	88,7	9734	10344	106,3
Kwarty agroturystyczne	4050	5300	130,9	15300	15671	102,4
Pozostałe obiekty noclegowe	23782	21279	89,5	66388	64991	97,9

Turyści zagraniczni najczęściej zatrzymywali się w hotelach – 73,9% ogółu. W mniejszym zakresie korzystali oni z obiektów typowo wakacyjnych. Hotele wybierane przez obcokrajowców były najczęściej trzygwiazdkowe oraz będące w trakcie kategoryzacji (odpowiednio 79,8 tys. i 15,8 tys. osób), co stanowiło 60,0% i 11,9% ogółu turystów zagranicznych korzystających z bazy hotelowej. Polacy, preferując podobny standard,

nocowali w hotelach trzygwiazdkowych w liczbie 78,7 tys., w dwugwiazdkowych w liczbie 51,7 tys. osób oraz w obiektach kategoryzowanych w liczbie 37,8 tys. osób, tj. odpowiednio 34,3% i 22,5% i 16,5% ogólnej liczby turystów krajowych nocujących w hotelach. Nocleg w hotelach czterogwiazdkowych wybrało 28,4 tys. turystów, z tego 17,9 tys. (63,1%) turystów rodzimych i 10,5 tys. (36,9%) turystów zagranicznych.

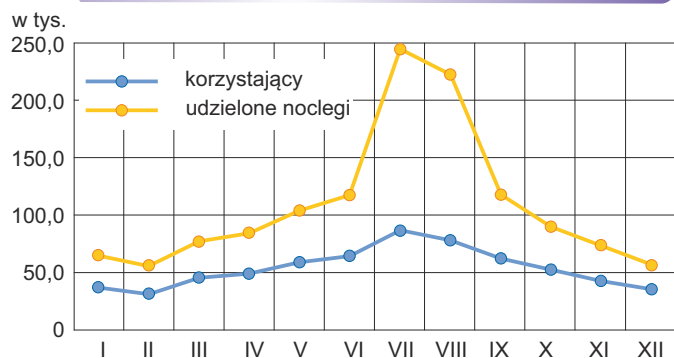

WYKORZYSTANIE TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW NOCLEGOWYCH PRZEZ TURYSTÓW ZAGRANICZNYCH

	Korzystający			Udzielone noclegi		
	2011	2012	2011=100	2011	2012	2011=100
OGÓŁEM	176914	179902	101,7	247905	258259	104,2
Obiekty hotelowe	167176	171006	102,3	221731	230990	104,2
Hotele	132683	132894	100,2	171833	177429	103,3
Motele	20813	22389	107,6	21954	23009	104,8
Pensjonaty	3199	4079	127,5	7044	9453	134,2
Inne obiekty hotelowe	10481	11644	111,1	20900	21099	101,0
Pozostałe obiekty	9738	8896	91,4	26174	27269	104,2
Schroniska młodzieżowe	65	26	40,0	123	96	78,0
Szkolne schroniska młodzieżowe	233	89	38,2	1270	646	50,9
Ośrodki wczasowe	1735	1356	78,2	8752	10084	115,2
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	1331	1251	94,0	3266	3098	94,9
Zespoły domków turystycznych	1046	941	90,0	3874	3590	92,7
Kempingi	8	206	2575,0	10	1211	12110,0
Pola biwakowe	220	180	81,8	507	513	101,2
Pokoje gościnne/kwatery prywatne	280	179	63,9	606	263	43,4
Kwatery agroturystyczne	133	327	245,9	437	1589	363,6
Pozostałe obiekty noclegowe	4687	4341	92,6	7329	6179	84,3

Najwięcej noclegów, spośród ogólnej liczby noclegów udzielonych w 2012 r., udzielono w lipcu – 244,7 tys. i w sierpniu – 222,4 tys., z tego turystom zagranicznym: w lipcu – 33,0 tys. i w sierpniu – 27,6 tys. noclegów.

Udzielone noclegi oraz turyści korzystający z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych według miesięcy w 2012 r.

Największy wzrost liczby udzielonych noclegów, w porównaniu z 2011 r., wystąpił na polach biwakowych o 112,3%, kempingach o 57,3% i w szkolnych schroniskach młodzieżowych o 24,7%, natomiast najgłębszy spadek (spośród 8 obiektów, w których udzielono mniej noclegów niż przed rokiem) wystąpił w schroniskach o 78,4% i schroniskach młodzieżowych o 53,1%.

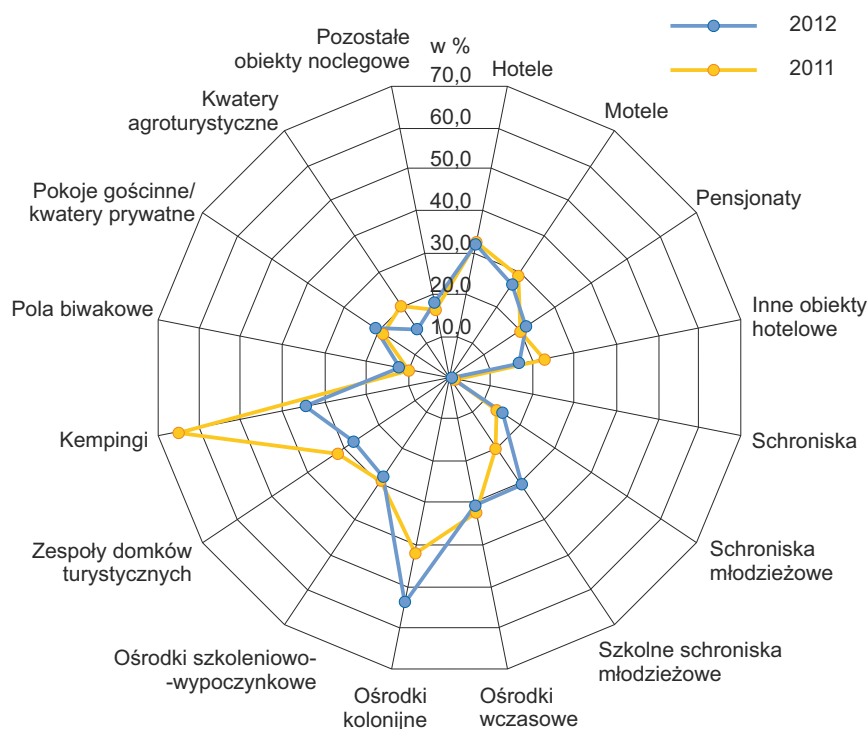
Od stycznia do końca grudnia 2012 r. w obiektach hotelowych, czyli hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych, wynajęto 465,1 tys. pokoi, z tego 148,3 tys. turystom zagranicznym. Liczba wynajętych pokoi

była o 34,8 tys. niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku (spadek o 7,0%). Najwięcej pokoi wynajęto w hotelach – 339,4 tys. (w tym 113,5 tys. turystom zagranicznym), co stanowi 73,0% wszystkich pokoi wynajętych w obiektach hotelowych.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych wyraża się stopniem wykorzystania miejsc noclegowych i stopniem wykorzystania pokoi w obiektach hotelowych (tj. procentowym udziałem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych oraz wynajętych pokoi – do nominalnej liczby pokoi w obiektach hotelowych). Stopień wykorzystania miejsc noclegowych, wynoszący przeciętnie 26,5%, obniżył się o 1,3 p. proc. w porównaniu z odnotowanym w 2011 r. Najwyższy wzrost stopnia wykorzystania miejsc noclegowych wystąpił w: ośrodkach kolonijnych (o 12,1 p. proc.) i szkolnych schroniskach młodzieżowych (o 10,8 p. proc.), a najniższy w pozostałych obiektach noclegowych (wzrost o 1,0 p. proc.). Spadek stopnia wykorzystania miejsc noclegowych miał miejsce m.in. w: kempingach (o 30,4 p. proc.), kwaterach agroturystycznych (o 6,8 p. proc.) i zespołach domków turystycznych (o 4,2 p. proc.). Wykorzystanie pokoi w obiektach hotelowych w ciągu 2012 r. wyniosło 33,6%, tj. o 3,0 p. proc. mniej w relacji do 2011 r. Największy stopień wykorzystania pokoi w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych zanotowano we wrześniu – 39,1%, a najniższy w grudniu – 23,8%.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych według rodzaju obiektu

W 2012 r. przeciętny czas pobytu turysty w turystycznym obiekcie noclegowym wyniósł (podobnie jak w 2011 r.) 2 dni, tj. o niemal jeden dzień mniej niż wynosi średnia krajowa. Długość pobytu wynikała ze specyfiki obiektu. Turyści najdłużej przebywali w ośrodkach kolonijnych – 9,3 dnia, schroniskach młodzieżowych – średnio 5,4 dnia (turyści zagraniczni – 3,7 dnia), na kempingach – 5,3 dnia (turyści zagraniczni – 5,9 dnia), w szkolnych schroniskach młodzieżowych – 4,8 dnia (turyści zagraniczni – 7,3 dnia), w ośrodkach szkoleniowo-wypoczynkowych i wczasowych – po 3,8 dnia (turyści zagraniczni odpowiednio – 2,5 i 7,4 dnia). Najkrócej turyści przebywali w schroniskach – 1 dzień.

Pod względem rozwoju infrastruktury turystycznej województwo lubuskie jest niejedolite – charakteryzuje się znacznym stopniem koncentracji przestrzennej. Najwięcej (51,1%) turystycznych obiektów noclegowych prowadzi działalność w północnej i środkowej części województwa (wyjątek stanowi powiat wschowski). W lipcu 2012 r. (przy średniej liczbie 22 obiektów przypadających na jeden powiat) najwięcej turystycznych obiektów noclegowych zlokalizowanych było w powiecie międzyrzeckim (42), świebodzińskim (39), wschowskim (31), słubickim (27), sulęcińskim (25) oraz strzelecko-drezdeneckim (24), natomiast najmniej w powiecie żagańskim (8), w mieście

Gorzów Wielkopolski (11) oraz w powiecie nowosolskim i gorzowskim (odpowiednio: 13 i 15 obiektów). Powiaty o największej liczbie obiektów noclegowych, skupiały łącznie 14,2 tys. miejsc noclegowych (69,3% ogólnej liczby miejsc w województwie). Największą liczbę miejsc noclegowych spośród powiatów województwa lubuskiego miały w ofercie obiekty znajdujące się w powiecie świebodzińskim (17,3% wszystkich miejsc w województwie) oraz w powiatach wschowskim i międzyrzeckim (17,1% i 12,6%).

Najwyższymi wartościami wskaźnika gęstości bazy noclegowej wyróżniały się miasta na prawach powiatu: Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski (na 100 km² powierzchni przypadało odpowiednio 1865 i 922 miejsca noclegowe) oraz powiaty: wschowski (561) i świebodziński (378 miejsc noclegowych na 100 km²). Najmniej miejsc noclegowych w przeliczeniu na 100 km² było w powiecie żagańskim – 28.

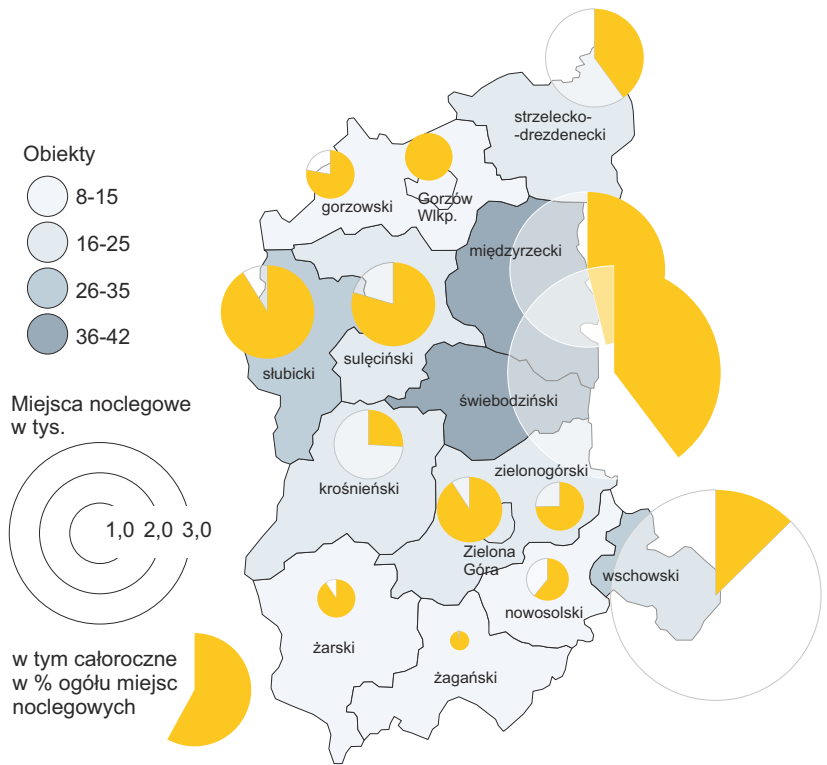
W porównaniu do analogicznego okresu 2011 r., liczba miejsc noclegowych uległa zwiększeniu w sześciu powiatach (szczególnie w powiecie wschowskim – o 81,6%), w pozostałych powiatach odnotowano spadek liczby miejsc noclegowych, największy w powiecie sulęcińskim – o 20,7%.

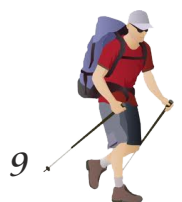
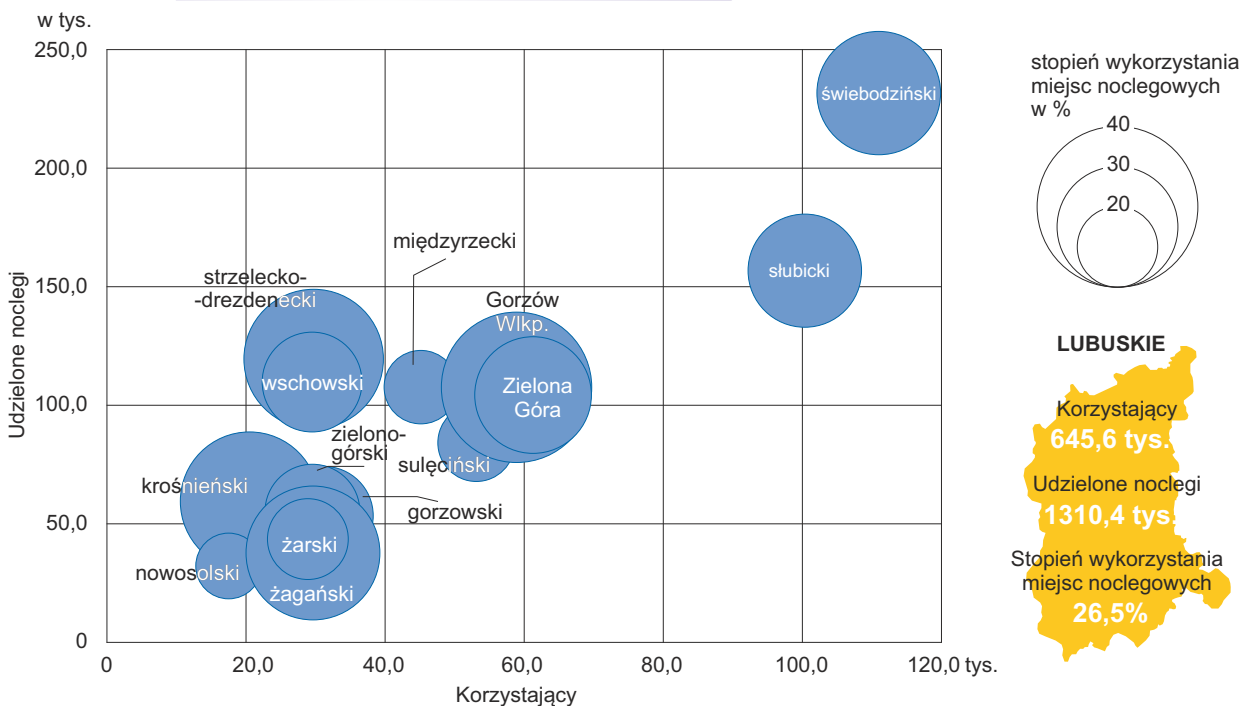
W wyróżniających się pod względem bazy noclegowej powiatach, m.in. w: świebodzińskim, słubickim, sulęcińskim, międzyrzeckim, strzelecko-drezdeneckim i wschowskim, w 2012 r. z noclegów skorzystało łącznie 368,7 tys. turystów (odpowiednio: 111,0 tys. 100,4 tys., 53,1 tys., 45,1 tys., 29,7 tys. i 29,4 tys.), którzy stanowili 57,1% ogółu turystów korzystających z noclegów w województwie. Znaczące zwiększenie liczby turystów korzystających z noclegów wystąpiło w powiecie wschowskim (odnotowano wzrost o 33,9% w porównaniu z 2011 r.). Spadek korzystających miał miejsce w 9 powiatach, największy w sulęcińskim – o 26,5%.

W 2012 r. najwięcej noclegów udzielono w powiecie świebodzińskim (232,3 tys.) oraz słubickim (157,3 tys.), strzelecko-drezdeneckim (120,0 tys.) i wschowskim (110,3 tys.), co stanowiło odpowiednio 17,7%, 12,0%, 9,2% i 8,4% ogólnej liczby noclegów udzielonych w województwie. Z najmniejszej liczby noclegów turyści skorzystali w powiecie nowosolskim – 32,8 tys., tj. 2,5% ogólnej liczby.

Obiekty i miejsca noclegowe według powiatów w 2012 r.
Stan w dniu 31 VII

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych według powiatów w 2012 r.

Obcokrajowcy najczęściej zatrzymywali się w obiektach noclegowych zlokalizowanych w powiecie świebodzińskim. W 2012 r. z noclegu w tym powiecie skorzystało 48,6 tys. turystów zagranicznych, tj. 27,0% ogółu turystów zagranicznych nocujących w lubuskich turystycznych obiektach noclegowych. Kolejne dwa powiaty (ślubicki i sulęciński odwiedziło odpowiednio: 37,7 tys. (21,0%) i 20,9 tys. (11,6%) obcokrajowców. W Gorzowie Wlkp. zatrzymało się 8,6% ogólnej liczby cudzoziemców nocujących w Lubuskiem, a w mieście Zielona Góra odsetek ten wyniósł 6,1%.

Pod względem liczby noclegów udzielonych turystom zagranicznym przodowały powiaty: świebodziński i ślubicki, w których na nocleg przyjęto odpowiednio 21,4% i 20,7% turystów zagranicznych z ogólnej liczby turystów nocujących w powiecie, przy średniej wartości w województwie 19,7%. W 3 powiatach na 100 udzielonych noclegów przypadało mniej niż 10 noclegów udzielonych turystom zagranicznym. Najniższy odsetek noclegów udzielonych obcokrajowcom był w powiecie wschowskim (2,7%) i strzelecko-drezdeneckim (4,3%).

TURYŚCI ZAGRANICZNI WEDŁUG MIEJSCA STAŁEGO ZAMIESZKANIA

W województwie lubuskim w 2012 r. 27,9% ogółu osób korzystających z usług noclegowej bazy turystycznej stanowili obcokrajowcy.

Najwięcej turystów zagranicznych odwiedzających województwo lubuskie przybyło z Europy – 177,3 tys. (48,6% to obywatele Unii Europejskiej), tj. o 5,7% mniej niż przed rokiem. Europejczycy stanowili 98,6% ogółu turystów zagranicznych (spadek o 0,1 p. proc. w porównaniu z 2011 r.). Mieszkańcy Europy odwiedzający w 2011 r. województwo lubuskie pochodzili

głównie z Rosji – 29,8% i Niemiec – 19,6%. Wysoki był również odsetek turystów z Białorusi – 10,1%, Litwy – 9,1%, Ukrainy – 8,9% oraz z Łotwy – 5,3%. W województwie lubuskim gościli także turyści z Holandii (2,4%), Francji (2,2%) i Danii (1,8%). Ponadto w lubuskich turystycznych obiektach noclegowych przebywało m.in. 1,1 tys. turystów z Azji, 0,9 tys. z Ameryki Północnej, 0,3 tys. z Ameryki Południowej i Środkowej i 0,1 tys. z Australii i Oceanii.

